ఒక పతివ్రత

ఇది నా జీవితంలో విపరీతమైన సంఘటన. ఇందులో నా తప్పేమీ లేక పోయినప్పటికీ, ఇది నా జీవితానికి కళంకం తెచ్చింది. ఇది జరిగి ఇప్పటికి పది సంవత్సరాలయింది; దీని ఫలితం ఇంకా నన్ను వెంటాడి, నాకు నిద్రాహారాలందూ ఇతర ఐహికవాంఛలందూ విముఖత్వం కలిగిస్తున్నది. అన్నిటికన్నా నన్ను బాధిస్తున్నది స్త్రీ వైముఖ్యం. నన్ను ప్రకృతి బ్రహ్మచర్యానికి నిర్దేశించలేదు. కాని ఇంతకాలం నించీ చేస్తున్న పనే అది. దాపరికం ఎందుకు? నేను ఆడదాన్ని చూసి పూర్తిగా బెదిరిపోయినాను! నా బెదురు పోగొట్టగల స్త్రీజాతి లేకపోలేదు; కాని ఆసందుల్లో అడుగు పెట్టటానికైనా నాకు నైతికమైన గుండె నిబ్బరంలేదు. నేనట్లా పుట్టలేదు.

ఈ అనుభవం పగవాడికైనా వద్దు!

నేనిది మొదటిసారి కాదు రాయబూనటం. బిడియం విడిచి నా సంగతి నేను రాసుకోగలగటానికి శక్తి ఇచ్చాడు కాదు భగవంతుడు. అట్లారాసి సంతోషించే మనస్తత్వం ఆ భావకవులకే అవగతం కావాలి. కాని జరిగినదంతా ఒక్కసారి లోకానికి వెల్లడిచేస్తే నా మనస్సు చాలా తేలికవుతుందని అంతరాత్మ చెబుతున్నది. చేస్తున్నాను నా పదమూడో ప్రయత్నం! తగిన మనోబలం ఇవ్వమని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తున్నాను.

నేనింకా బాల్యదశలో ఉండగానే నాకింకా పాతివ్రత్యమంటే ఏమిటో తెలీక మునుపే, నాభార్య పతివ్రత కాబోతోందని నేను ఎరుగుదును. నా జాతకం రాసినాయన అముక్క రాశాడు! అప్పటికింకా పుట్టని పిల్లనప్పుడే పవిత్రంగా భావించుకోటం మొదలుపెట్టాను!

మానాన్న చేసిన అపాత్రతప్పనుల్లో నా వివాహం ఒకటి. అతి స్వల్ప విషయాలకోసం ఉభయ పార్టీలవారూ అతిదారుణంగా దెబ్బలాడుకున్నారు. అప్పటికి మా నాన్న ఇంచుమించుగా నాకు రెట్టింపు వయసువాడు. మా మామగారు నాకు మూడింతల వయసూ, పదింతల అనుభవమూ కలవాడు. అనుభవం వల్ల కూడా అజ్ఞానమూ. అవివేకమూ నశించవేమో ననుకున్నాను.

ఈ తగాదాలు వైరంగా పరిణమించి నా మనసును ఆందోళనపెట్టినై. వివాహానంతరం ఆ రెండు మూడు సంవత్సరాలకాలం అచ్చట్లూ ముచ్చట్లూ లేకుండా పోవడమేకాక. నా పతివ్రతను నేను ఏపండగమిషమీదనో చూసుకోటం లేకపోగా, ఆ రెండు మూడు సంవత్సరాల గడువును అతీ గతీ లేకుండా పొయ్యేటట్టూ, నేనేదైనా తెగబడి చేసేదాకా, నలుగు రయినవాళ్ళకూ ఎదురు తిరిగేదాకా నాకూ నా భార్యకూ ఎడబాటు తప్పనట్టూ కనిపించింది. పూర్వమల్లేనే ఇక ముందు కూడా నలుగురిచేతా బుద్ధిమంతు డనిపించుకోవాలంటే, చచ్చు వెధవగా ఉండటం కూడా తప్పదని కూడా తేలిపోయింది. ఈ విధంగా నా అభిప్రాయాలు మారిపోతున్నప్పటికీ, అదివరకు మంచిగా కనబడ్డదిప్పుడు చెడుగా నిర్ధారణ అవుతున్నప్పటికీ నా ప్రవర్తనలో ఎటువంటి మార్పూ చేసుకోలేక పోయిన అసమర్థుణ్ణి నేను. అదే పనిగా పెట్టుకుని ఇంతకాలం నించీ నావంటి అసమర్థులను ప్రతిరోజూ లెక్కలేనంతమందిని కనిపెడుతున్నాను. మన సంఘం యావత్తూ నావంటి అసమర్థులతో నిండినట్టు కనిపిస్తుంది. మన అభిప్రాయాలకు అనుగుణ్యంగా ప్రవర్తన మార్చుకుని అసమర్థత దులిపేసుకోటం మాటలతో సులభంగానే అవుతుంది. కాని ఆచరణలో పెట్టటానికి ఎంతో బుద్ధిబలమూ,

ఆత్మగౌరవమూ కావాలి. అంతే, చెప్పటానికి చెయ్యటానికి భేదం. చెప్పటం బాగా చాతయినవాళ్ళు ఏ కారణంవల్లనో బుద్ధిబలానికి ఆత్మగౌరవానికి ప్రాముఖ్యం ఇవ్వకుండా ఉంటున్నారు. బాగా ఆలోచించగా మన జాతి వెనకబడి ఉండటం ఇతర జాతులకన్న మనం తక్కువ తెలుసుకున్న వాళ్ళం కావటం కాదని తోస్తున్నది. మన జాతికి ముఖ్యంగా ఆత్మగౌరవం ఏనాడు పూర్తిగా కలుగుతుందో ఆనాడు మనం ఇతరజాతు లన్నిటినీ మించి ముందు పోతాం. అంతదాకా మనకు కావలసినవాళ్ళు చెప్పగలవాళ్ళు కానేకాదు; చెయ్యగలవాళ్ళు! ఈలోపుగా మన సారస్వతం ఎంత అభివృద్ధి చేసుకున్నా అది ఇతర జాతుల మెప్పు సంపాదిస్తుంది కాని మనకేమీ ఉపకరించదు!

నాకు పార్వతీశంతో పరిచయం కలిగింది గుంటూరులో. నాకక్కడ తాలూకా ఆఫీసులో ఆరునెల్లు ఆక్టింగ్ గుమాస్తాగిరి ఒక పెద్దమనిషి సిఫారసు మూలాన లభించింది. ఆఫీసుకూ, హోటలుకూ కూడా దగ్గిరలోనే ఉండేటట్టు అరండల్ పేట పోస్టాఫీసు చుట్టుపక్కల గదికోసం వెతకటం ప్రారంభించాను. నాకు నచ్చిన గది ఒకటి కనబడ్డది. గది చాలా విశాలంగా ఉండటమే కాక అద్దె నాలుగు రూపాయలే కావటం ఒకటి, ఇంట్లో ఒక వృద్ధురాలూ ఆవిడ కుమారుడూ (కాలేజీలో చదువుకుంటున్నాడప్పుడు) మాత్రమే ఉండటంవల్ల బావికీ దొడ్డికీ స్వేచ్ఛగా వెళ్ళుతుండటానికి ఆటంకం లేకపోవటం ఒకటి, గది వాకిలి ఇంటివారితో సంబంధం లేకుండా వీధి మీదికి ఉండటం ఒకటీ నాకు చాలా తృప్తికరంగా ఉన్నై. కాని ఇంటావిడ ఒక కండిషను పెట్టింది.

"రేపు ఉదయం ఏమాటా చెబుతాన్నాయనా! పది పన్నెండు రోజుల కింద ఇంకో అబ్బాయివచ్చి ఈరోజు సాయంతరం లోపలే ఏమాటా చెబుతాను; అంతదాకా ఎవరికి మాట ఇవ్వవద్దని చాలా చాలా చెప్పి పోయినాడు. మళ్ళీ కనిపించలేదు. బహుశా రాడనే తోస్తుంది. మరి ఆ గడువులోపల నీకెట్లా మాట ఇవ్వను?" అన్న దావిడ. "సరే లెండి! ఫరవాలేదు!" అని నేను నిశ్చింతగా వెళ్ళిపోయినాను. ఆ కుర్రవాడు మళ్ళీ రావద్చాడా అని నా ధైర్యం. మర్నాడు నేను వెళ్ళేటప్పటికి గది ఆక్రమించబడి ఉంది!

నాకు పూర్తిగా ఆశాభంగమయింది. ప్లాటుఫారంమీద అడుగు పెడు తూండగా రైలు సాగిపోయినవాడు పోతున్న రైలు వంక నిరర్థకంగా చూస్తూ నిలబడ్డట్టు నేను నిష్ప్రయోజనంగా కొంచెంసేపు ఆ గదిముందు తారట్లాడాను. ఇంతలో అతను నన్ను చూసి లోపలికి ఆహ్వానించి సంభాషణలోదించి జరిగిం దంతా తెలుసుకున్నాడు. ఆ కాస్త సంభాషణలోనే నాకతని మీద మంచి

అభిప్రాయం ఏర్పడ్డది. మొదటి సంగతి అతను స్నేహపాత్రుడు. ఎక్కడికి పోయినా ఎక్కువ ప్రయత్నం అవసరం లేకుండా గౌరవం పొందగలవాడల్లే కనిపించాడు. అతని వయస్సు అప్పటికి ఇరవై రెండు దాటి ఉండదు. నాకంటె రెండు సంవత్సరాలు పెద్ద. అంతే! అయినా అతనిముందు నాకు నేనే వృద్ధు ణ్ణనిపించాను. అతను ఆరోగ్యంతోనూ బలంతోనూ పొంగిపోతున్నాడు. అతని మెడ చాలా బలిష్ఠంగా ఉంది. అతను వేసుకున్న మల్లులాల్చీ అతని దండలనూ ఛాతిని దాచలేకుండా ఉందన్నమాట. అతని నడుము ఇరవై నాలు గంగుళాలు మించి ఉండదు. అస లిన్ని బాహ్య లక్షణాలు వర్ణించటం అనవసరం. ఇద్దరు మనుష్యులకు పరస్పరాకర్షణ కలగటానికి భాషాతీతమైన విషయాలనేకం ఉంటై.

ఒక్క నిమిషం లోపలే మా సంభాషణ అయిపోయింది. పైన మరో అరనిమిషం అనవసరంగా కూర్చుని ఒక నిట్టూర్పు విడిచి లేచాను. గది వెతుక్కోవలసిన పని అట్టే ఉంది. నేను కాళ్ళీడ్చుకుంటూ గుమ్మందాకా పోయిన తరవాత అతను నన్ను పిలిచి అనుమానిస్తూ ఇద్దరం ఒక గదిలో ఉండటం అసంభవమౌతుందా అన్నాడు. నాకా ఆలోచన తట్టనేలేదూ! లోపల ఉత్సాహం అణుచుకుని ఎందు కవుతుందన్నాను. ఒకరి తరవాత ఒకరు లాభాలు కూడా కనిపెట్టాం.

"అద్దె రొండు రెండు రూపాయిలే అవుతుందీ!"

"అవును ఒకళ్ళ కొకళ్ళు తోడుగా ఉంటాం!"

"అవును, కంపెనీగా ఉంటాం - ఒంటరిగా బిక్కు బిక్కుమంటూ ఉండేకన్న!"

"గది ఒకళ్ళకే చాలా ఎక్కువ కూడానూ!"

ఆ సాయంత్రం నేనుకూడా ఆ గదిలో ప్రవేశించాను.

పార్వతీశం నాకు కొత్తరకం మనిషి. కొత్త అనుభవం కూడానూ!

అటువంటి మనిషిని నే నంతకు పూర్వంగాని తరవాత కాని చూడలేదు. అతనితో పరిచయం కలుగుతున్న కొద్దీ అతనిలో నావంటివాడు నేర్చుకోవలసిన విషయాలు చాలా కనపడ్డై. ఈ విధంగా అతని మీద నా కభిమానం ఎక్కువవుతూండగా అతన్ని గురించి దారుణమైన సంగతి తెలిసింది. తెలిసిందేమిటి? అతనే చెప్పాడు - తనకు చుట్టుపక్కల నలుగు రైదుగు రాడవాళ్ళతో ఇలాకా ఉందని!

నే నంతకు పూర్వం వ్యభిచారం చాలా చెడ్డదనే నమ్మకంతో ఉండి, అంత చెడ్డది కాకపోవచ్చును. దేశకాల పాత్రాలనుబట్టి అవి అనుమానమైనా లేక

పోవటంవల్ల, దాన్ని గురించి ఆలోచించిన పాపాన పోయినవాణ్ణి కాను. ఇప్పుడిక తప్పక పోయింది. ఎందుచేతంటే, నేను త్వరగా అభిప్రాయం మార్చుకునే వాణ్ణి కాను మరి. రంకుతనం చెడ్డదనే అభిప్రాయం మార్చుకోటం ఎంత ఇష్టం లేదో. అతను పెద్ద మనిషి అన్న అభిప్రాయం మార్చుకోటం అంతకన్న ఇష్టం లేదు. నిజం విచారిస్తే మొదటి అభిప్రాయం నాది కాదు. రెండోది నా సొంతం. ఆత్మ గౌరవాన్ని గురించి ఉపన్యాసం ఇన్నిసార్లు నాకు నేనే ఇచ్చుకున్న నేను ఇంత స్వల్ప విషయంలోనే దాన్నెందుకు పోగొట్టుకోవాలి? నాది కాని అభిప్రాయంమీద గౌరవంచేత నా సొంత అభిప్రాయాన్ని ఎందుకు మార్చుకోవాలనిపించింది.

ఆలోచించగా ఆలోచించగా రంకుతనానికి మూడభ్యంతరాలు కనబడినై. ఒకటి, రంకుతనం అవినీతి. అందుచేత ఆ పని చేసే పురుషుడి భార్య మనస్సూ, స్త్రీ భర్త మనస్సూ, వ్యథపొందుతై. దానికి తగిన కారణం ఉన్నా లేకపోయినా. వ్యథ పొందటం నిజమే కనక అవినీతి అనటానికి సందేహం లేదు. రెండు, రంకుతనం వల్ల ఒకరు కన్న పిల్లలు మరొకరి పాల పడటానికి కవకాశం ఉంది. ఇది ఆలోచించిన కొద్దీ దారుణంగా కనబడ్డది. మూడు. ఒకరినించి మరొకరికి వ్యాధులూ అవీ వంపకం కావటం. దాన్ని గురించి ఆలోచించ బుద్ధయినా పుట్టలేదు. పార్వతీశాన్ని వాదనలోకి దింపితే ఈ మూడు కారణాలూ ఎట్లా తోసేస్తాడో అర్థం కాలేదు. అంతవరకూ అతని పెద్దమనిషితనానికి భంగం కలుగుతున్నదనే భావించవలిసొచ్చింది తప్పని సరిగా.

కాని తీరా ఈ విషయం తెచ్చిం తరవాత పార్వతీశం నాకు ఊపిరి తిరగకుండా మాట్లాడాడు.

"ఒక రకం స్త్రీ పురుష సంయోగం తీసుకుని అదే రంకుతనమని నమ్ముతున్నావు! నే నది అంగీకరించను. యాభై యేళ్ళవాడు మూడో పెళ్ళి చేసుకుని ఆ పిల్ల ఇష్టా యిష్టాలు విచారించకుండా ఆవిడతో సంసార సుఖం ఏ రంకుతనం కన్నా ఘోరంగా కనిపిస్తుంది నాకు. అది చెరచటమే నంటాను. అది నీకయితే నే నాచరించేది అంతకన్నా వెయ్యి రెట్లు ధర్మం. నా రంకుతనంలో. నువ్వన్న మాటే అంగీకరిస్తాను – అనేక భార్యా భర్తల కలయికల్లో లేని సౌందర్యం ఉంది. నాకు స్త్రీ అవసరం లేందీ ఇల్లు బయలుదేరను. అప్పుడు కూడా నా కోసం కనిపెట్టుకుని ఉన్న ఆడదాని దగ్గరకే పోతాను. నా రంకుతనంలో కక్కుర్తి లేదు. నా సుఖం వెంట పశ్చాత్తాపం గాని. అసూయ గాని, ఏ ఇతర మనో బాధ్యం గాని లేదు. మనస్సుకు కాని శరీరానికి కాని జబ్బు

చెయ్యని ఆనందం. దాన్లో ప్రేమ కూడా ఉంది. ఒక్క భార్య ఎదురుగా కూర్చుని ప్రేమ ఎక్కడుంది అని తల వగిలేటట్టు ఆలోచించేవాడికన్న నేనెంత నయం! నన్ను ప్రేమ అనేక రూపాలతో ఎదుర్కుంటుంది!

"నువ్వు చెప్పే నీతి ఆడదాన్ని మగవాణ్ణి ఆజన్మాంతం కట్టేసి చెప్పరాని బాధ తెస్తుంది. ఏ స్త్రీని ఎప్పుడు వదిలెయ్యాలో నాకు తెలుసు. నీకు భయంకరంగా ఉంటుంది. కాని మా ఇద్దరికీ మంచిదని తెలిసినప్పుడే నే నటువంటి పని చేస్తాను."

"అదీ కాకుండా ఈ విషయంలో నీతి యావత్తూ విశదంగా తెలుసుకునే దాకా ఇది నీతి ఇది కాదని చెప్పరాదు. రోగాలున్నవాడి భార్య వాడితో కాపరం చెయ్యకపోవడం నీతా కాదా? నువ్వాలోచించలేదు! స్త్రీ పురుషులు అన్యోన్యంగా ప్రేమించుకుని మూడో కంటివాడికి తెలీకుండా రంకుతనం చెయ్యటం నీతా కాదా? ఆలోచించలేదు! రహస్యంగా పిల్లలను కని ఇంకోరి భారం మీద వదిలి పెట్టటం నీతి కాదు! సరే, మూడు జన్మాల దరిద్రుడు సాలుకో పిల్లను కనటం నీతా అవినీతా? ఆలోచించలేదు!"

"నువ్వు ఒక్క విషయం ఆలోచించలేదోయి! నీతి ఒక్కడివల్ల ఆచరణలోకి వచ్చేది కాదు. అది సంఘం మీద ప్రసరించి నాగరికతనూ, సంఘాన్నీ వృద్ధి చెయ్యాలి. ఈ లోపల నేను రోగాలు తగలకుండా, నా వల్ల యితరులకు గర్భాలు రాకుండా నా చాతనైన జాగర్త పడటం లేదనుకోకు!"

"ఇదంతా నాకు పట్టలేదు. నా కల్లా ఒక్కటే దిగులు! ఈనాటి వరకూ నాకు దొరికే ఆడవాళ్ళ విషయంలో నేను పొరపాటు పడటంలేదు. మరేం లేదు. తాత్కాలికంగా కలుసుకున్న కాస్సేపూ అవతల మనిషికి నా మీద పూర్తయిన ప్రేమ ఉండాలి. అటువంటి మనిషి కాదని మొదటి చూపులోనే తోచిందా ఆవిడ రంభ గానీ, తిరిగి అటు చూడను. ఇంతవరకూ నా ఇన్‌స్టింక్ట్ సరిగానే పని చేస్తున్నది. పొరపాటున నా మీద ఇష్టం లేని మనిషిని సమీపించి ఒకసారి చివాట్లు పడ్డాననుకో! ఇక నన్ను నేను క్షమించుకోగలనా? తరవాత ఆత్మహత్య చేసుకోటం తప్ప గతిలేదు. నా కంత అభిమానం ఉంది. ఇంతవర కటువంటి పరాభవం జరగలేదు. ఏ క్షణం జరిగినా జరగవచ్చును! ఒకడు నా చెయ్యి చూసి నిన్ను స్త్రీ మోసగిస్తుందని చెప్పాడు. తనకు పామిస్ట్రీ బాగా రాదనికూడా ఒప్పుకున్నాడు. కాని నన్నా మాట మధ్య మధ్య బాధిస్తూంటుంది, బ్రదర్!"

నే నతని ధోరణికి దిగ్భ్రమ చెందాను. ఇటువంటి ఉపన్యాసం నేనెన్నడూ వినలేదు.

"అయితే ప్రేమను గురించి నీ అభిప్రాయం లోకాభిప్రాయానికి భిన్నంగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తుందే?" అన్నాను.

"లోకం ఊహించుకునే ప్రేమ పద్యాలల్లటానికీ, రైల్వే నవలలు రాయటానికీ మాత్రమే పనికొస్తుంది. నేను ప్రేమ అనేది నా అపరిపూర్ణత్వానికి పరిపూర్ణమైనది. అది ఎక్కువ భాగం శరీర సంబంధమైనది. నాతో సంబంధమున్న ఆడవాళ్ళను గురించి నేను పూర్తిగా తెలుసుకోను. తెలుసుకున్న ఉత్తరక్షణం ప్రేమ పలాయనం అవుతుంది. ఈ తెలుసుకోవటం మనిషి లోపాలకే కాక ఒక్కొకసారి మంచి గుణాల క్కూడా వర్తిస్తుంది. ఒకప్పుడు నాతో సంబంధం గల అమ్మాయి నా ఎదట తన అవినీతిని దూషించుకుంది. వెంటనే నేను ఆమెను వదిలిపెట్టి వచ్చేశాను. నా కామెను చూస్తే కోపం రాలేదు. కాని ఇక మా ఇద్దరికీ తాత్కాలికంగానైనా పరిపూర్ణమైన ప్రేమ కలగదని నేనెరుగుదును!

ఉత్త ఉపన్యాసం వినటం అట్టే కష్టమనిపించలేదు. కాని, రంకు పురాణం ఎత్తగానే నాకు వికారం ప్రారంభమైంది. నా మొహంలో అతనేదో మార్పు గ్రహించి ఉండాలి; వెంటనే విషయం మార్చాడు.

"మరో ముఖ్యమైన విషయం," అన్నాడతను. "అనేకమంది ఈ విషయంలో శీలవంతు లనిపించుకునేవాళ్ళు తమ శీలాన్ని స్త్రీ సంపర్కమనేది జీవితంలో లేకుండా చేసుకుని, ఆడదానికి మైలు దూరంలోనైనా ఉండక దక్కించుకుంటారు. వాళ్ళకు మాతృత్వం ఏమిటో ఎన్నటికైనా తెలుస్తుందా? అసంభవం. నేను నా తల్లి మాదిరిగా ప్రేమించగల స్త్రీ కనీసం ఒకతె ఉంది. నా కన్న రెండేళ్ళు చిన్నది. నమ్ముతావా! ఆవిడ నా మనస్సును పైనుంచి కిందికి చదవగలదు. నా మంచి చెడ్డలు ఆవిడ దగ్గిర దాచలేదు. ఆవిడ నాకన్న ఎంతో అబల. ఆవిడ దగ్గిర ఉంటే నాకు కొండ ఉన్నట్టుంటుంది! మనస్సుకు ఆందోళన కలిగినప్పుడల్లా వెళ్ళి వాళ్ళింట్లో పది రోజులుండి వస్తుంటాను!"

ఈ విషయమై అతని దగ్గిర మళ్ళీ సంభాషణ తేలేదు నేను, అతను చెప్పిన ముక్కలు హరించుకుంటూ చాలా రోజులు గడిపాను.

నా ఉద్యోగం ఇంకా నెల రోజులతో ఆఖరవుతుందనగా జరిగిందా ఘోరం!

ఆ రోజుల్లో పార్వతీశంలో మార్పు గ్రహించాను. అతను యధాప్రకారం వారాని కో రాత్రి ఇల్లు వదిలిపోవటం మానుకున్నాడు. దానికి బదులు ప్రతి రోజూ సూర్యాస్తమయం వేళ ఎక్కడికో వెళ్ళి దీపాలు పెట్టగానే రావటం మొదలుపెట్టాడు.

ఒక రోజు అతనింటికి రాగానే "కొత్త పద్దా?" అని అడిగాను,

అతను కాస్సేపు నా వైపు పరధ్యానంగా చూసి "నాలో ముసలివాడి లక్షణాలు కనిపిస్తున్నయ్యా?" అని అడిగాడు.

ఏమట్లా అడుగుతున్నా వన్నాను.

"మరేం లేదు. కొంచెం ఉటోపియ నయిపోతున్నానేమో అని భయం వేస్తున్నది. అది తప్పకుండా వార్ధక్య లక్షణమే!"

"ఏం?"

"ఎవరో పిల్లను చూసి నాకీ పిల్ల లభిస్తే ప్రపంచమే అక్కర్లేదనుకోటాన్నేమంటావు? నా కిటువంటి దింతవరకూ ఎన్నడూ జరగలేదు."

"ఇప్పుడు జరిగిందా?"

అతను కాస్సేపు గంభీరంగా ఉన్నాడు. కాని చూస్తూండగానే అతనిలో నే నెన్నడూ గమనించని ఉద్రేకం వచ్చింది. "ఆ పిల్ల కోసం గుండె కోసేసుకుంటానోయి! నాకు ముసలితనం లేదూ ఏమీ లేదు! ఆ పిల్ల నా భార్య అయి ఉంటే నేను పరస్త్రీ వంక చూడకపోయి ఉందును! ఛీ! ఏం బతుకిది? .... (నవ్వుతూ) కీచకుడికి ద్రౌపదిని చూడగానే ఇట్లాగే అనిపించిందేమో?"

నేను అప్రయత్నంగా "అదేం పోలిక?" అన్నాను.

ఆ తరవాత ప్రతి రోజూ అతనిలో మార్పు గమనిస్తూ వచ్చాను. ఒక రోజు ఉత్సాహంగా పొంగి పోతూండేవాడు. ఒకరోజు వలకరిస్తే కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతం అయేటట్టుండేవాడు. "స్త్రీ వ్యసనమయింది. ఉన్మాదం తలకెక్కింది!" అనుకున్నాను. అతన్ని ఏ విధమైన ప్రశ్నలూ వెయ్యలేదు నేను.

గురువారంనాడు సాయంకాలం అతను నాతో "ఇది దుర్భరం అవుతున్నది. మా సీతమ్మను చూసి తీరాలి?" అని ఇల్లు వదలిపెట్టి పోయినాడు. ఆ రాత్రి అతను అమిత సంతోషంగా ఉన్నాడు – పెన్నిధి దొరికినవాడల్లే! ఆ మాటే అడిగాను. దొరకనే దొరికిందన్నాడు.

మర్నాడు సాయంకాలం అతను వెళ్ళిన పావు గంటకే తిరిగి వచ్చాడు. అతని ఆనందం వర్ణనాతీతం!

ఆ రాత్రి అతను పెళ్ళికొడుకల్లే ముస్తాబయినాడు. గడియారం చూసుకుంటూ కాలు నిలవకనేమో అటూ ఇటూ బోనులో మృగమల్లే పచార్లు చెయ్యటం మొదలుపెట్టినది కాగానే బోనులోనించి వదిలిపెట్టిన ఎలికల్లే బయటికి జారుకున్నాడు.

పదకొండయింది. నాకు నిద్ర పట్టలేదు. అతను వచ్చేవరకూ మేలుకుని ఉండటం మర్యాదగా ఉండదు. నే నతనికి ఉత్సాహ భంగం ఏ విధంగానూ

కలిగించలేదు అంతవరకూ. అతను వచ్చే వరకూ నేను మేలుకుని ఉండటం కూడా అతని మనస్సుకు కష్టం కలిగించవచ్చును. పదకొండున్నర అయింది. కళ్ళు మండుతున్నా నిద్దర మాత్రం వచ్చేటట్టు లేదు. నా ఆలోచనకు దారీ తెన్నూ లేదు. పన్నెండు!

బయట అడుగుల చప్పుడు, నేను నిద్రలో ఉన్నట్టు పడుకున్నాను.

"ఎవరండీ లోపల?"

"ఎవరది?" అంటూ నేను పక్కమీద లేచి కూర్చున్నాను.

"నేను డాక్టరుగారి నౌకర్ని. మీ పార్వతీశంగారు బతికేట్టు లేదండి. మిమ్మల్ని డాక్టరుగారు దబ్బున రమ్మన్నారు.

ఈ మానవ ప్రకృతి కొన్ని కొన్ని విషయాల్లో మారదేమో ననిపిస్తుంది. వాడు స్పష్టంగా పార్వతీశమని చెబుతూంటే నేను పార్వతీశం కాదని నా మనస్సును రెండు నిమిషాలు నమ్మించాను. అప్పుడు ఒక్కసారిగా దడ పుట్టుకొచ్చింది. వణుకుతూ లేచి తలుపు దగ్గిరగా వేసి వాడి వెంట రొప్పుతూ నడుస్తూ సంగతి కనుక్కున్నాను. బ్రాడీపేటలో గుడికి సమీపంలో ఎవరో పడి ఉన్నట్టు చూసి పక్కనే ఉన్న బండీ మీద డాక్టరుగారింటికి చేర్చాడుట ఒక పెద్ద మనిషి. ఎవరో పార్వతీశాన్ని గట్టి కర్రతో వెనకనించి బలంగా కొట్టారు. తల అడుచుకుపోయింది. బతకటం అసంభవం! నాకు చెమటతో బట్టలు తడిసి పోయినై.

నేను వెళ్ళేటప్పటికి అంతా మించిపోయింది. డాక్టరుగారు కాగితం మీద పార్వతీశం నోటివెంట వచ్చిన మాటలు రాసిపెట్టి చూపించాడు. "అనుకున్నంత పనీ అయింది. బతకటం అనవసరం. మా సీతమ్మను చూస్తే—" ఇంకా ఏమిటో గొణిగాడట. డాక్టరుగారికి స్పష్టంగా తెలిలేదు.

డాక్టరుగారి కుర్రవాడు శవం మీద గుడ్డ తీశాడు. ఆ దృశ్యం చూడగానే నాకు మూర్ఛ వచ్చేటట్టయింది. కళ్ళలోకి నీళ్ళు దిగి అదృష్టవశాత్తూ చూపు చెడ్డది. నేను తల పక్కకు తిప్పుకోగానే వాడు మళ్ళీ గుడ్డ కప్పేశాడు.

అంత సాహసం ఎవరు చేశారో తెలీనేలేదు! అర్థం లేకుండా నేను వెర్రి వాడల్లే గుడి చుట్టూ తారట్లాడటం మొదలుపెట్టాను ప్రతి సాయంత్రమూ. ఒక రోజున ఎక్కడో చూసినట్టున్న మొహం కనబడ్డది గుళ్ళోకి పోతూ. తరవాత జ్ఞాపకం వచ్చింది నా భార్య! చాలా అందగత్తె అయింది! నా బావమరిది!! తాగుబోతు వెధవ!!

నా రక్తం వేడెక్కి వేడి చెవుల వెంట కారటం మొదలుపెట్టింది. పార్వతీశం చావుకు పెద్దమనిషల్లే పగ తీర్చుకోగలనా?

బయట నా భార్య కోసరం కనిపెట్టుకుని ఉంది తరవాత ఆమెను వాళ్ళింటిదాకా వెంబడించాను. నన్ను చూడగానే నా భార్య మొహం మూడు రంగులు మారింది.

ఎవరూ నన్ను మర్యాద చెయ్యకుండానే నేను లోపలికి పోయి సావిట్లో నా భార్యను రెక్కపట్టి నిలవేశాను.

"నా స్నేహితుణ్ణి చంపించింది నువ్వేనా?"

మాట లేదు. మొహం మరో రంగు మారింది.

"నువ్వతని వంక ప్రేమతో చూడకపోతే అతనంత పరవశుడు కాడు. నీ అన్నతో నువ్వెందుకి విషయం చెప్పాలి సొచ్చింది? అతనే కనుక్కున్నాడా?"

మాట లేదు. కాని నా పట్టు నాకు తెలీకుండానే బిగిసి ఉండాలి. నాభార్య చిన్న కేకపెట్టి చెయ్యి వదిలించుకోవాలని చూసింది. నేను పట్టు మరింత గట్టిగా పట్టాను.

"అబ్బబ్బ! నన్నడిగా డాయన! అందుకని చెప్పాను! అమ్మమ్మమ్మ!"

"అంతమాత్రానికే నీ పాతివ్రత్యానికి భంగం కలిగిందా? అంత పతివ్రతవు మీ వాళ్ళను పాటించకుండా నా దగ్గిరి కెందుకు రాలేదు? అతన్నెందుకు ప్రోత్సహించావు? ఏ రకం ప్రోత్సాహం లేకుండా అతను నిన్ను అడిగే స్థితి కొచ్చాడా? .... నీ మీద పగ తీర్చుకుంటాను! నిన్ను నేను ఆదివరకు వదలక పోయినా ఇప్పుడు వదిలేస్తున్నాను. నువ్వెక్కడున్నా నేను వెయ్యి కళ్ళతో చూస్తూంటాను. నువ్వేరోజు ఇంకోడితో పోతే ఆ రోజు నీకు నా చేతిలో చావు తప్పదు. నిన్ను బహిరంగంగా చిత్రవధ చేస్తాను.... మగవాడికి ఇంకో మగవాడి మీద ఎంత ప్రేమ ఉండవచ్చునో అంత ఉంది నా కతనిమీద! మమ్మల్నిద్దర్ని ధ్వంసం చేశావు ఒక్క దెబ్బతో." నా కళ్ళ వెంట నీళ్ళు కారటం మొదలు పెట్టినై. నేను వెంటనే ఆ చోటు వదిలిపెట్టి ఇంటిదారి పట్టాను. దారి వెంట నా భుజం మీద చెయ్యి వేసి పార్వతీశం నడుస్తున్నట్టయింది! నా వేడి తక్షణం దిగిపోయింది.

[ప్రథమ ముద్రణ : అక్టోబరు, 1934, ప్రబుద్ధాంధ్ర,
పునర్ముద్రణ ప్రతి : నవంబరు, 1968, యువ మాసపత్రిక]